

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 11Co/591/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7613205392
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ján Slobodník
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2015:7613205392.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jána Slobodníka a sudcov JUDr. Slávky Zborovjanovej a D. Andreja Šalatu, v právnej veci navrhovateľa D. C., nar. X.X.XXXX, bytom Q. 4, G., zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Petra Rybára s.r.o., Ľudová 14, Košice proti odporcovi Rapid life životná poisťovňa a.s., IČO: 31 690 904, sídlo Garbiarska 2, Košice, zast. advokátom JUDr. Gabrielom Gulbišom, Advokátska kancelária Košice, Němcovej 22, o zrušenie rozhodcovského rozsudku, o odvolaní odporcu proti rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č.k. 8C/73/2013-95 zo 16.9.2013

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.
Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa (ďalej len súd) rozhodol tak, že zrušil rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, IČO: 44325452 sp. zn. 2C 3501/2012 zo dňa 19.1.2012. Súčasne odložil vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku Arbitrážneho súdu Košice, Alžbetina 41, Košice, IČO: 44 325 452 sp. zn. 2C 3501/2012 zo dňa 19.1.2012 do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej a určil, že odporca je povinný zaplatiť navrhovateľovi na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Petra Rybára trovy konania vo výške 263,68 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku a že odporca je povinný zaplatiť štátu na účet Okresného súdu Spišská Nová Ves súdny poplatok z návrhu vo výške 99,50 € do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Súd vychádzal z toho, že odporca, pôvodne Prvá česko-slovenská poisťovňa Rapid, a.s. a navrhovateľ uzavreli dňa 30.7.2007 poisťovnú zmluvu č. XXXXXXXXXXXX ktorej súčasťou sú i všeobecné poisťovné podmienky. Všeobecné poisťovné podmienky spolu s poisťovnou zmluvou č. XXXXXXXXXXXX, v časti XV. s názvom Rozhodcovské konanie obsahujú rozhodcovskú doložku, kde podľa bodu 1 tohto článku, poisťovňa a poistník sa dohodli, že všetky vzájomné spory a sporné nároky z poistenia sa rozhodnú v rozhodcovskom konaní pred rozhodcovským súdom. Rozhodcovské konanie sa zásadne riadi zákonom č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších doplnkov s výlukami a odchylnou právnou úpravou vykonanou týmto článkom, štatútom rozhodcovského súdu a jeho rokovacím poriadkom. Podľa bodu 2 uvedeného článku pokiaľ poisťovňa nepoverí osobitnú právnickú osobu zriadením alebo výberom špecializovaného stáleho rozhodcovského súdu resp. nezriadi stály rozhodcovský súd, bude rozhodcovský súd vytvorený od prípadu k prípadu troma fyzickými osobami poverenými na výkon rozhodcu zo strany poisťovne. S uvedeným vyjadruje poistník súhlas svojim podpisom na týchto všeobecných poisťovných podmienkach.

Za Všeobecnými poisťovnými podmienkami, ktoré boli podpísané navrhovateľom, sú uvedené Osobitné zmluvné dojednania č. 01/2007 k poisťovnej zmluve č. XXXXXXXXXXXX, kde podľa bodu 2 poistník a poisťovňa vyjadrujú svojim podpisom vôľu v prípade vzniku akéhokoľvek sporu medzi zmluvnými

stranami, že sa namiesto súdneho konania z dôvodu účelnosti, praktickosti a rýchlosti podrobia rozhodcovskému konaniu v zmysle XV. časti všeobecných poisťných podmienok.

Z registra súdu bolo zistené, že proti navrhovateľovi nie je súdom vedené konanie na základe návrhu odporcu, kde exekučným titulom by bol rozhodcovský rozsudok Arbitrážneho súdu Košice sp. zn. 2C/3501/2012 zo dňa 19.1.2012.

Uznesením Okresného súdu Trenčín č. 11C 91/2009 - 572 zo dňa 2.11.2009 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým sa odporcovi uložilo, aby sa zdržal postupu podľa zmluvnej podmienky - rozhodcovskej doložky v časti XV. VPP do právoplatného skončenia vo veci samej a z Nálezu Ústavného súdu SR č. II.ÚS 499/2012 - 47 zo dňa 10.7.2013 vyplýva, že bolo zrušené a vrátené na ďalšie konanie rozhodnutie NS SR č. 2Cdo 5/2012 s tým, že v konaní bolo porušené základné právo odporcu zaručené v čl. 48 ods. 2 a čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, čl. 36 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

Účastníci konania, napriek tomu, že prevzali poučenie súdu a to navrhovateľ aj odporca dňa 5.4.2013, v zmysle ustanovenia § 120 ods. 4 O.s.p. neoznačili žiadne dôkazy a nepredložili na podporu svojich tvrdení žiadne skutočnosti, súd preto vyhlásil dňa 16.9.2013 uznesenie, ktorým dokazovanie ukončil.

Súd citoval § 52, § 53 Obč.zák., § 40 ods.1 písm.c/, ods.2, § 41 zák. č. 244/02 Z.z. o rozhodcovskom konaní a dôvodil, že dňa 30.7.2007 uzavreli účastníci konania poisťnú zmluvu, ktorá je podľa všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka zmluvou spotrebiteľskou, pretože odporca ako poisťovateľ konal v rámci predmetu svojej činnosti podľa výpisu z Obchodného registra a navrhovateľ uzatvoril zmluvu ako fyzická osoba - spotrebiteľ. Z predloženej poisťnej zmluvy, ani rozhodnutia rozhodcovského súdu nie je zrejme, že by navrhovateľ pri uzatváraní poisťnej zmluvy konal v rámci svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti.

Pre spotrebiteľské zmluvy je pritom charakteristické, že sa jedná o zmluvy, ktoré sú uzatvárané opakovane s veľkým počtom zákazníkov, pričom návrhy týchto zmlúv sú pripravené na vopred predtlačenej tlačivách a spotrebiteľ tak nemá možnosť zmeniť obsah takto navrhnutých zmlúv. Aj poisťná zmluva, uzavretá medzi účastníkmi konania dňa 30.7.2007, o nároku z ktorej rozhodoval rozhodcovský súd, bola vyplnená na vopred pripravenom predtlačenej tlačive, do ktorého boli len vpísané údaje týkajúce sa navrhovateľa. Vo veci preto ide o spor, ktorý má svoj základ v spotrebiteľskej zmluve a návrh bol podaný navrhovateľom ako spotrebiteľom. Z toho dôvodu je podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Z.z. o súdnych poplatkoch navrhovateľ oslobodený od platenia súdnych poplatkov pre toto konanie a teda námietka nesplnenia poplatkovej povinnosti navrhovateľa uplatnená odporcom nie je dôvodná. Odporca v priebehu celého konania namietal miestnu príslušnosť súdu na rozhodovanie vo veci, lebo je podľa § 88 ods. 2 posledná veta O.s.p. daná (1Co/66/2013-77 zo dňa 27.3.2013), ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu o zamietnutí námietky odporcu o miestnej nepríslušnosti súdu na toto konanie.

Navrhovateľ sa podaným návrhom na začatie konania domáhal zrušenia rozhodcovského rozsudku z dôvodu neplatnej rozhodcovskej doložky. Návrh na začatie konania bol z jeho strany podaný v zákonom stanovenej lehote 30 dní, čo je zrejme z toho, že predmetný rozhodcovský rozsudok bol navrhovateľovi doručený dňa 4.3.2013 a návrh na súd podal dňa 26.3.2013.

Súd mal za to, že predmetná rozhodcovská doložka nebola individuálne dojednaná tak, ako to tvrdil odporca, ktorý pritom poukázal na osobitné dojednanie, ktoré navrhovateľ samostatne podpísal. V prvom rade odporca nepreukázal skutočnosť, že by navrhovateľ bol riadne oboznámený so všeobecnými poisťnými podmienkami. To, že navrhovateľ všeobecné poisťné podmienky a osobitné zmluvné dojednania podpísal, ešte neznamená, že sa skutočne mal možnosť s týmito podmienkami aj oboznámiť. Všeobecné poisťné podmienky, ale aj osobitné zmluvné dojednania sú písané malými písmenami, obsahujú množstvo právnickej terminológie. Je nemožné, aby navrhovateľ ako priemerný spotrebiteľ mal možnosť si ich prečítať a aby pochopil ich text v krátkej dobe, bez možnosti sa s nimi vopred riadne oboznámiť. Uvedené je zrejme z toho, že všeobecné poisťné podmienky a osobitné zmluvné dojednania boli navrhovateľom podpísané v deň uzatvorenia poisťnej zmluvy resp. spolu s poisťnou zmluvou, keďže je v nej výslovne uvedené, že jej súčasťou sú všeobecné poisťné podmienky. Na uvedenom nemení nič skutočnosť, že navrhovateľ podpísal samostatne aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na rozhodcovskú doložku.

Súd považoval rozhodcovskú doložku tak, ako je uvedená vo všeobecných poisťných podmienkach za neplatnú aj z dôvodu, že subjekt, ktorý má rozhodovať v rozhodcovskom konaní je oprávnený určiť výlučne odporca. Uvedené taktiež spôsobuje značnú nerovnováhu v postavení účastníkov rozhodcovského konania v neprospech spotrebiteľa. V prípade takého výberu, ktorý nie je dohodou oboch strán, zvlášť vznikajú pochybnosti o neobjektívnosti rozhodovania v rozhodcovskom konaní a o.i. poukazujúc na vyššie uvedené skutočnosti mal súd za to, že rozhodcovská doložka v článku XV.

všeobecných poisťných podmienok je neprijateľnou podmienkou a teda absolútne neplatnou zmluvnou podmienkou vzhľadom na jej rozpor s ustanoveniami o spotrebiteľských zmluvách a ustanoveniami Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách. Rozhodcovský súd preto nemohol rozhodnúť na základe tejto doložky a teda nemal právomoc vo veci konať.

Návrhu navrhovateľa súd preto vyhovel a predmetný rozhodcovský rozsudok zrušil.

V konaní o zrušenie rozhodcovského rozsudku mal navrhovateľ úspech, rozhodnutie však nie je právoplatné. Súd má preto za to, že sú splnené predpoklady povolenia odkladu vykonateľnosti daného rozhodcovského rozsudku. V opačnom prípade by totiž mohlo dôjsť k nútenému vymáhaniu plnení z neho vyplývajúcich už v priebehu tohto konania. Odkladom vykonateľnosti sa tak predíde možnému navyšovaniu nákladov, ktoré by mohli vzniknúť prípadnou exekúciou rozhodcovského rozsudku. Poukazujúc na uvedené súd rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

O trovách konania rozhodol súd podľa citovaného ustanovenia. Trovy boli priznané žalobcovi, ktorý bol v konaní úspešný. Navrhovateľ si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 430,63 € (§ 142 ods.1 O.s.p.).

Trovy mu boli priznané vo výške 263,68 € a pozostávajú z trov právneho zastúpenia určených podľa vyhlášky č. 655/2004 Z.z. Hodnota jedného úkonu právnej služby bola určená podľa § 11 ods. 1 uvedenej vyhlášky.

Žalobcovi bola priznaná náhrada trov za tieto úkony právnej služby príprava a prevzatie zastúpenia (§ 14 ods. 1 písm. a/) vo výške 60,07 €, podanie žalobného návrhu (§14 ods. 1 písm. b/) vo výške 60,07 €, účasť na pojednávaní (§14 ods. 1 písm. c/) vo výške 60,07 €, režijný paušál (§ 15 písm. a/) za tri úkony 3 x 7,81 €, hotové výdavky za cestovné a stratu času 60,04 € (cestovné 8 € 1 x trasa Košice - Spišská Nová Ves, Spišská Nová Ves - Košice, náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 za 4 začaté polhodiny, trvanie cesty vlakom 55 minút, 4 x 13,01 € - 52,04 €, spolu 263,68 €.

Primeraným a hospodárnym spôsobom dopravy bude spravidla doprava verejným hromadným dopravným prostriedkom. V prípade použitia iného spôsobu dopravy bude musieť účastník preukázať, prečo bolo použitie takéhoto spôsobu vzhľadom na okolnosti prípadu účelnejšie. Súd nepovažoval za účelné vynaložené trovy advokáta za cestovné osobným motorovým vozidlom. Nebol preukázaný žiadny závažný dôvod, pre ktorý by tieto neúmerne zvýšené náklady cestovného zástupcu žalobcu mal znášať žalovaný a právny zástupca ničím bližšie nezdôvodnil, prečo bolo použitie cestného motorového vozidla účelnejšie ako použitie verejného dopravného prostriedku, t.j. cenu cestovného lístka 8 €.

Navrhovateľ je pre toto konanie oslobodený od súdnych poplatkov podľa § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Z.z. a súd jeho návrhu vyhovel. Výška súdneho poplatku bola odporcovi určená podľa položky 1 písm. b/ sadzobníka súdnych poplatkov t.j. vo výške 99,50 €.

V podanom odvolaní žiadal odporca napadnutý rozsudok podľa § 221 ods.1 písm.h/ O.s.p. v spojení s § 205 ods.2 písm.a/, c/ O.s.p. zrušiť.

V odvolaní o.i. namietal, že napáda nesprávne právne závery o individuálne dojednanej a platnej rozhodcovskej doložke, o platných poisťných podmienkach odporcu z 21.5.2007 (záver súdu je nesprávny, keď poukazuje na literatúru, Alexander J. Bělohlávek: Ochrana spotrebiteľů v rozhodčím řízení - C-H-Beck 2012) v tomto konaní je jasné, že spotrebiteľ dobrovoľne pristúpil k rozhodcovskej doložke. O.i. namietal, že súd nesprávne vyhodnocoval rozhodovanie v skrátenej forme konania, v rámci ktorej nejasne arbitrárne konštatoval, že boli porušené predpisy na ochranu spotrebiteľa. Ak bola rozhodcovská doložka individuálne dojednaná, preto ju treba považovať za platný úkon oboch strán v spore. Ďalej odporca napadol aj právny záver súdu, že podľa rozhodnutia OS Trenčín 11C/91/2009 z 2.11.2009 bolo predbežným opatrením uložené zdržať sa používania rozhodcovskej doložky, tento záver vyplýva aj z rozhodnutia Najvyššieho súdu SR 3Cdo/65/2011 zo 7.3.2013 o dovolaní odporcu, lebo predbežné opatrenie možno vykonať len v konaní voči tým istým účastníkom, ktorí vedú spor a nie ako sa to stalo na OS Trenčín vo veci 11C/91/2009. V ďalšom odvolaní zo dňa 8.10.2013 namietal, že v dôsledku neplatenia poisťného navrhovateľom s nedoplatkom poisťného 39,83 € ku dňu 31.10.2007 súd nebral do úvahy túto skutočnosť a prejav vôle navrhovateľa, ktorý sa podrobil dobrovoľne skoršiemu rozhodcovskému konaniu znamená preto, že prijal rozhodcovskú doložku do poisťného vzťahu. Rozhodcovská doložka ako hmotnoprávny úkon sa nachádza v osobitnej súčasti VPP v tzv. Osobitných zmluvných dojednaniach č. 01/2007 (pozri aj nález Ústavného súdu ČR sp.zn. I. ÚS 3227/07 z 8.3.2011. O.i. namietal aj § 43 ods.1 zák. č. 244/2002 Z.z., lebo súd v rozhodnutí pochybil, keď na daný prípad neaplikoval § 43 ods.1 o rozhodcovskom konaní, lebo mal vo výroku rozhodovať aj o tom, že pokračuje v konaní vo veci v rozsahu uvedenom v žalobe alebo v rozsahu uvedenom vo vzájomnej žalobe. Preto mala byť vrátená vec súdu na ďalšie konanie (súd nerešpektoval princíp právnej istoty, napr. nález IV. ÚS 92/09).

Podaním zo dňa 16.10.2013 požiadal súd, aby konanie o zrušenie rozhodcovského rozsudku podľa § 109 ods.2 písm.c/ O.s.p. prerušil a to až do právoplatného skončenia konania o uznesení Najvyššieho súdu SR sp.zn. 6Cdo/1/2012 vedeného pred Ústavným súdom SR pod sp.zn. II. ÚS 382/2013, Rvp 5052/2012.

Navrhovateľ sa vyjadril k odvolaniu odporcu tak, že navrhol potvrdiť rozsudok ako vecne správny, keď žiadal priznať aj náhradu trov odvolacieho konania 67,88 €.

Vo vyjadrení uviedol, že všeobecné poisťné podmienky neobsahujú údaje o tom, v akej výške by tento provízny náklad mal byť, preto je nutné nazerať ako neplatné z tohto dôvodu jeho neurčitosť podľa § 37 ods.1 OZ je daná a taktiež ako na neplatný pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Obč.zák., preto zaviazanie poisťného - spotrebiteľa na zaplatenie odmeny sprostredkovateľa bez toho, aby spotrebiteľ vedel, v akej výške je jeho záväzok a umožnenie poisťovni - dodávateľovi okamžite si túto pohľadávku uplatniť pred rozhodcovským súdom z predchádzajúceho vyčíslenia a výzvy na dobrovoľné splnenie nie je možné hodnotiť inak ako rozporné s dobrými mravmi. Podľa čl. XVII. Bod 7a VPP z 21.5.2007 je s uzavretím poisťnej zmluvy pri jej vzniku spojený osobitný provízny náklad v podobe úhrady odmeny za sprostredkovanie poisťnej zmluvy medzi poisťovňou a poisťníkom, ktorý uhrádza poisťovňa. Podpisom poisťnej zmluvy vzniká poisťovni osobitná pohľadávka voči poisťníkovi vo výške vyplatenej províznej odmeny za sprostredkovanie príslušnej poisťnej zmluvy. Ak odkupná hodnota pri ukončení poisťného vzťahu vytvorená nebola, pohľadávka sa stáva splatnou dňom ukončenia poisťného vzťahu a poisťovňa je oprávnená voči poisťníkovi ju uplatniť podľa zásad dohodnutých v týchto všeobecných poisťných podmienkach pred rozhodcovským súdom. O uplatnenom nároku musí totiž súd rozhodovať v konaní nasledujúcom po zrušení rozhodcovského rozsudku. Predmetom tohto konania bolo len zrušenie rozhodcovského rozsudku, konajúci súd sa nemal zaoberať komplexným súdnym prieskumom celého záväzkového vzťahu a či bola alebo nebola založená právomoc rozhodcovského súdu na rozhodnutie vo veci a či boli dodržané všeobecné záväzné právne predpisy na ochranu práv a spotrebiteľa sa zaoberal súd, avšak nemusel sa zaoberať samotným nárokom. O uplatnenom nároku musí totiž súd rozhodovať v konaní nasledujúcom po zrušení rozhodcovského rozsudku. Charakterom rozhodcovských doložiek odporcu sa zaoberal aj najvyšší súd vo veciach 3Cdo/1/2012, 5Cdo/61/2012 a 6Cdo/13/2013 a to aj s poukazom na tvrdenie odporcu, že podpisom osobitných zmluvných dojednaní tvoriacich súčasť všeobecných poisťných podmienok účastníkmi konania došlo k individuálne dojednanej rozhodcovskej doložke, Najvyšší súd Slovenskej republiky sa v danom prípade stotožnil s argumentáciou navrhovateľa s tým, že rozhodcovská doložka nachádzajúca sa v poisťnej zmluve v časti všeobecné poisťné podmienky pod bodom XV a nebola spotrebiteľom osobitne dojednaná (na tomto fakte podľa názoru NS SR nič nemení skutočnosť, že v deň podpisu zmluvy podpísali zmluvné strany ako pokračovanie predtlačeneho formulára poisťných podmienok aj osobitné zmluvné dojednania odkazujúce na tú istú rozhodcovskú doložku). Aj z rozhodnutia Ústavného súdu ČR zo dňa 1.11.2011 pod sp.zn. 2ÚS 2164/2010 vyplýva, že z ústavno-právneho hľadiska je možné dojednanie v podobe rozhodcovskej doložky pripustiť aj pre spotrebiteľské zmluvy a to len za predpokladu, že podmienky ustanovenia rozhodcu a dohodnuté podmienky procesného charakteru budú účastníkom konania garantovať rovnaké zaobchádzanie vo vzťahu spotrebiteľ - podnikateľ, t.j. zvýšenú ochranu slabšej strany, t.j. spotrebiteľa. O.i. znenie rozhodcovskej doložky absolútne nesvedčí o vysvetlení obsahu rozhodcovskej doložky navrhovateľovi tretím nezávislým subjektom. Navrhovateľ ako spotrebiteľ vôbec nebol poučený o rozhodcovskej doložke a o jej prípadných následkoch.

Odvolací súd postupom podľa § 214 ods.2 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods.2 O.s.p.) preskúmal rozsudok súdu prvého stupňa a zistil, že rozsudok je vecne správny, jeho dôvody sú zákonné a presvedčivé, pričom odvolanie odporcu je neopodstatnené.

Odvolací dôvod podľa § 205 ods.2 písm.d/ O.s.p. nebol preukázaný, lebo súd riadne zistil skutkový stav, konanie pred prvostupňovým súdom ako aj odvolacím súdom predstavuje jeden celok a napokon skutkové zistenie súdu prvého stupňa zodpovedajú vykonaným dôkazom, súd aj vyhodnotil dôkazy v súlade s § 132 O.s.p., nedošlo k logickému rozporu v hodnotení dôkazu v napadnutom rozsudku. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva, že súd vzal do úvahy iba skutočnosti a dôkazy, ktoré predložili účastníci konania a z týchto skutočností neopomenul žiadnu skutočnosť, ktorá z vykonaných dôkazov vyplynula.

Právnym posúdením je činnosť súdu prvého stupňa, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia, aké práva a povinnosti majú účastníci

podľa príslušného právneho predpisu a nesprávnym právnym posúdením veci je jeho omyl pri aplikácii práva na zistený skutkový stav.

Súd použil správny právny predpis a správne ho aj vyložil, na daný skutkový stav ho aj správne aplikoval.

Rozsudok spĺňa kritéria podľa § 153 ods.1 a § 157 O.s.p., nedošlo k žiadnej vade v konaní, ktorá bola vytýkaná odvolateľom a odvolací súd hodnotí odvolanie aj z týchto odvolacích dôvodov ako neopodstatnené.

Z ust. § 153 ods. 1 O.s.p. vyplýva, že súd rozhodne na základe skutkového stavu zisteného z vykonaných dôkazov, ako aj na základe skutočností, ktoré neboli medzi účastníkmi sporné, ak o nich alebo o ich pravdivosti nemá dôvodné a závažné pochybnosti.

Zákonná úprava obsiahnutá v ust. § 120 O.s.p. rešpektuje zásadné rozdiely medzi sporovým a nesporovým konaním. Zároveň akceptuje tú skutočnosť, že vzhľadom k povahe oboch týchto konaní dokazovanie v sporovom konaní je založené na iných základoch, ako dokazovanie v konaní nesporovom. Sporové konanie je ovládané prejednávacou zásadou, ktorá je tradične historicky chápaná tak, že tvrdiť skutočnosti a navrhovať na ich preukázanie dôkazy je vecou účastníkov konania. To znamená, že iniciatíva pri zhromažďovaní dôkazov zaťažuje zásadne účastníkov a ukladá im povinnosť označiť dôkazy k preukázaniu ich tvrdení. Účastník má preto povinnosť tvrdenia (§ 79 ods. 1 O.s.p.) a povinnosť dôkaznú. Táto skutočnosť ale neznamená, že zákonná úprava sa zrieka zásady materiálnej pravdy. Táto zásada, ako protipól zásady formálnej pravdy, je naďalej súčasťou nášho civilného procesu a je vyjadrená v ust. § 153 ods. 1 O.s.p.

Zákon v ust. § 120 ods. 1 veta tretia O.s.p. vychádza z toho, že súd nie je pri vykonávaní dôkazov odkázaný len na formálny návrh účastníka na vykonanie dôkazu, ale pripúšťa možnosť vykonať aj iné, účastníkmi konania nenavrhované dôkazy. Ich vykonanie však podmieňuje ich výnimočnosťou, ako aj ich nevyhnutnosťou pre rozhodnutie vo veci. Ide teda o také dôkazy, ktoré vyplynú z doterajšieho priebehu konania bez toho, aby zákon ukladal súdu povinnosť takéto dôkazy vyhľadávať. Pritom právo súdu vykonať aj účastníkmi konania neoznačené a nenavrhnuté dôkazy zostáva len v polohe možnosti a nie povinnosti. Je preto na súde, aby v každom konkrétnom prípade posúdil, či výnimočne vykoná aj iné dôkazy, ako navrhujú účastníci, ak je ich vykonanie nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci. Z uvedeného teda vyplýva, že ak dôkaz potrebný a nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci vyjde v priebehu konania najavo (súd má o ňom vedomosť), bez ohľadu na návrhy účastníkov konania môže a zároveň aj musí súd výnimočne takýto dôkaz vykonať. Súd po takýchto dôkazoch nepátra, pretože je vecou účastníkov konania, aby ich vykonanie navrhli a aby sa starali o svoje práva.

Odvolací súd musí konštatovať, že treba vychádzať aj z vyjadrenia odporcu zo dňa 24.3.2015, avšak nejde o odvolacie námietky, lebo boli podané odvolaciemu súdu po zákonom stanovenej lehote. V tomto vyjadrení odporca navrhol v súlade s dôvodmi odvolania vykonať aj výsluch sprostredkovateľky poistenia Ludmily C., pričom ako predčasne vydaný rozsudok Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi zo dňa 5.9.2013 aby zrušili vo všetkých jeho výrokoch.

K tejto námietke o zrušenie rozsudku vo vzťahu k nevypočutej svedkyni je treba uviesť, že správne súd prvého stupňa ustálil, že nebolo potrebné už pátrať po ďalších dôkazoch, aj keby odporca takýto dôkaz navrhol, lebo nie je potrebné vykonať dôkaz, ktorý nie je nevyhnutný pre rozhodnutie vo veci, lebo ak takýto dôkaz nie je potrebný, už je nadbytočné ho vykonávať, ak by to súd zistil v odvolacom konaní odvolací súd, že takýto dôkaz je treba výnimočne vykonať, aj keď ho nenavrhujú účastníci a môže zvrátiť doteraz zistený skutkový stav, bez ohľadu na návrhy účastníkov konania môže a zároveň aj musí výnimočne aj odvolací súd takýto dôkaz vykonať.

Súd prvého stupňa sa vyporiadal so všetkými námietkami uvedenými v odvolaní a v ostatnom odvolací súd poukazuje na rozsiahle vyjadrenie navrhovateľa k odvolaniu zo dňa 31.10.2013 č.l. 131-135 a dopĺňa, že už Najvyšší súd SR sa zaoberal vo viacerých veciach charakterom rozhodcovských doložiek, kde vysvetlil s poukazom na tvrdenie odporcu aj tú skutočnosť, že podpisom osobitných zmluvných dojednaní tvoriacich súčasť všeobecných poistných podmienok účastníkmi konania došlo k individuálne dojednanej rozhodcovskej doložke, avšak v danom prípade sa stotožnil s argumentáciou navrhovateľa najvyšší súd, že rozhodcovská doložka nachádzajúca sa v poistnej zmluve uzatvorenej medzi odporcom a poisteným spotrebiteľom ako navrhovateľom v časti VPP pod bodom 15 nebola spotrebiteľom osobitne dojednaná (rozsudky 3Cdo/1/2012, 5Cdo/61/2012 a 6Cdo/13/2013). Iné ujednania účastníkov konania sú taktiež neplatné (napr. v deň podpisu zmluvy mali podpísať zmluvné strany ako pokračovanie predplateného formulára poistných podmienok aj osobitné iné zmluvné dojednanie, ktoré odkazuje na tú istú rozhodcovskú doložku), lebo išlo o účelové konanie s účelovým zámerom odporcu.

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa aj vo výroku o trovách konania potvrdil ako vecne správny a podľa § 219 ods.1, 2 O.s.p. a v odvolacom konaní nikomu trovy konania nepriznal (ani úspešnému navrhovateľovi), lebo aj bez vyjadrenia podaného v odvolacom konaní by musel odvolací súd rozhodnúť, čo sa javí ako neúčelne vynaložené trovy konania podľa vyhl. č. 655/2004 Z.z.

Výsledok hlasovania - pomer hlasov: 3 hlasy za (§ 3 ods.9 tretia veta zák.č.757/04 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie nie je prípustné.